

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 25/07-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. júna 2007 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta o sťažnosti JUDr. Ing. D. Ď. – S., H., zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 92/98 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 27 Cb 617/96) takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. Ing. D. Ď. – S., H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 26 Cb 92/98 (pôvodne vedenej pod sp. zn. 27 Cb 617/96) p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby vo veci sp. zn. 26 Cb 92/98 konal bez zbytočných prietáhov.

3. JUDr. Ing. D. Ď. – S., H. priznáva finančné zadost'učinenie 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý uhradiť JUDr. Ing. D. Ď. trovy právneho zastúpenia 7 492,20 Sk (slovom sedemtisícštyristodevãťdesiatdva slovenských korún a dvadsať halierov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. H., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2007 doručená sťažnosť JUDr. Ing. D. Ď. – S., H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B., v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 92/98 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 27 Cb 617/96).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 19. decembra 1996 podal okresnému súdu návrh na začatie konania o „*Určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 23. 12. 1992 v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka*“. Konanie je v súčasnosti vedené okresným súdom pod sp. zn. 26 Cb 92/98 (predtým sp. zn. 27 Cb 617/96), trvá viac ako desať rokov a vec nebola dosiaľ rozhodnutá ani na prvom stupni.

K priebehu konania sťažovateľ uviedol, že na pojednávaní 8. januára 1999 ho okresný súd vyzval, aby do spisu predložil doklady a 28. apríla 1999 ho vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Sťažovateľ namieta, že okresný súd nekonal ani po

podaní návrhu na vydanie predbežného opatrenia (30. júl 1999). Podaním z 24. januára 2002 vzal sťažovateľ späť návrh proti K., a. s., ktorý bol pripustený do konania 1. júna 1999 na strane odporcu v 2. rade. Po opakovanej žiadosti sťažovateľa o konanie vo veci sa 28. októbra 2002 uskutočnilo pojednávanie. Podaním doručeným 31. októbra 2002 sťažovateľ navrhol, aby okresný súd pripustil prístupenie ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu, a to JUDr. J. J., správcu konkurznej podstaty Ž., spol. s r. o., ako odporca v 2. rade (ďalej len „odporca v 2. rade“). Nasledujúce pojednávanie sa uskutočnilo 29. júna 2004 a okresný súd uznesením z 8. septembra 2004 rozhodol o návrhoch sťažovateľa na prístupenie ďalších účastníkov do konania na strane odporcu. Odvolanie odporcu v 2. rade proti tomuto uzneseniu Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 11 Cob 232/04-314 z 28. apríla 2005 odmietol. Sťažovateľ doručil 6. februára 2006 okresnému súdu podanie označené ako „*Úprava žalobného návrhu*“. Na pojednávaní 21. marca 2006 okresný súd pripustil účasť vedľajších účastníkov v konaní na strane odporcu v 1. rade (Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Fond národného majetku Slovenskej republiky a S., a. s.). Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd uznesením č. k. 3 Cob 109/06-368 z 31. mája 2006 uvedené uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd po zistení právneho záujmu na výsledku sporu opätovne pripustil účasť vedľajších účastníkov na strane odporcu v 1. rade uznesením z 19. januára 2007, proti ktorému sa sťažovateľ opäť odvolal. Podaním zo 16. februára 2007 sťažovateľ navrhol prístupenie ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu v 3. rade (I., s. r. o.) a upravil žalobný návrh. Samostatným podaním sťažovateľ žiadal o vydanie predbežného opatrenia, ktorým by okresný súd zakázal odporcovi v 3. rade nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že okresný súd postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 92/98 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 27 Cb 617/96) porušil jeho základné práva zaručené v čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov ako nezávislý a nestranný súd, a žiada o priznanie finančného zadosťučinenia 1 000 000 Sk a náhrady trov konania.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu 22. marca 2007 podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a pretože v časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 92/98 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 27 Cb 617/96), nezistil dôvody na odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, prijal sťažnosť v tejto časti na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Právny zástupca sťažovateľa a predsedníčka okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti doručenom ústavnému súdu 28. mája 2007 (Spr. 2001/2007) uviedla, že vo veci boli vykonané tieto úkony:

„- dňa 19. 12. 1996 – podaný návrh na začatie konania vo veci domáhania sa určenia kúpnej zmluvy Ž., spol. s r. o., proti V., B., uzatvorená dňa 23. 12. 1992 – od počiatku neplatná a určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaných v liste vlastníctva č. 985 (č. l. 12),

- dňa 10. 01. 97 – návrh sťažovateľa na nariadenie predbežného opatrenia (č. l. 15),*
- dňa 19. 02. 97 – vec postúpená Krajským súdom Bratislava tunajšiemu súdu z dôvodu vecnej príslušnosti (č. l. 18),*
- uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. 71 Cb 91/97 zo dňa 15. 08. 97 o predbežnom opatrení,*
- predloženie spisu dňa 24. 11. 97 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o opravnom prostriedku,*
- dňa 30. 03. 98 uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o zrušení uznesenia Krajského súdu v Bratislave,*
- dňa 16. 06. 98 predloženie spisu na Najvyšší súd Slovenskej republiky na rozhodnutie o nesúlade s postúpením veci,*

- *uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 08. 98, č. Ndob 775/98 ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky určil, že vecne príslušným súdom je Okresný súd Bratislava I,*
- *dňa 30. 11. 98 bol vo veci vytýčený termín pojednávania na deň 08. 01. 99,*
- *pojednávanie zo dňa 08. 01. 99 bolo z dôvodu žiadosti odporcu odročené na deň 05. 02. 99,*
- *termín pojednávania zo dňa 05. 02. 99 – zrušený z dôvodu účasti sudcu na seminári,*
- *dňa 17. 02. 99 – uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. NCb 53/99 o zamietnutí návrhu o nariadení návrhu predbežného opatrenia,*
- *dňa 07. 05. 99 podanie sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia v 1 a 2 rade, (č. l. 90),*
- *dňa 01. 06. 99 uznesenie OS BA I. č. NCb 53/99 o pripustení ďalšieho účastníka do konania (č. l. 95),*
- *dňa 15. 06. 99 – opätovný návrh sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia (č. l. 97),*
- *dňa 30. 07. 99, návrh na nariadenie predbežného opatrenia (č. l. 100),*
- *uznesenie Okresného súdu Bratislava I. č. Ncb 53/99 zo dňa 24. 08. 99 o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia,*
- *dňa 16. 09. 99 podané odvolanie voči uzneseniu zo dňa 24. 08. 99,*
- *dňa 20. 09. 99 doručené odvolanie odporcovi v 1 a 2 rade s výzvou na vyjadrenie,*
- *dňa 04. 11. 99 spis predložený na Krajský súd v Bratislave na rozhodnutie o opravnom prostriedku,*
- *uznesenie č. 19 Co 243/00 zo dňa 30. 11. 2000 ktorým bolo potvrdené rozhodnutie tunajšieho súdu (č. l. 154),*
- *dňa 21. 05. 01 zaslanie žaloby s prílohami v 1 a 2 rade s výzvou na vyjadrenie, (č. l. 160),*
- *19. 7. 01 žiadosť – dožiadanie na katastrálny úrad,*
- *dňa 19. 07. 01 bol vytýčený termín pojednávania na deň 12. 12. 01,*
- *dňa 12. 12. 01 pojednávanie odročené na deň 10. 05. 2002 z dôvodu neúčasti odporcu,*
- *termín 10. 05. 2002 zrušený z dôvodu žiadosti navrhovateľa (č. l. 181),*

- *dňa 08. 02. 02 vytýčený termín pojednávania na deň 05. 06. 2002 (č. l. 181),*
- *dňa 28. 06. 2002 vytýčený termín pojednávania na deň 28. 10. 2002,*
- *termín 28. 10. 2002 odročený na 11. 12. 2002 z dôvodu žiadosti späť vzatia návrhu navrhovateľom a žiadosti právneho zástupcu odporcu na primeranú lehotu na prípravu,*
- *dňa 02. 12. 2002 termín odročený na termín 05. 02. 2003 (č. l. 241-243),*
- *dňa 09. 01. 2003 termín 05. 02. 2003 zrušený a pojednávanie odročené na neurčito (č. l. 243).*

V čase od dňa 08. 11. 2003, kedy bola do funkcie sudcu vymenovaná JUDr. A. H., jej bol predmetný spis pridelený na základe rozvrhu práce. Vo veci boli zákonnou sudkyňou JUDr. A. H. vykonané nasledovné úkony:

- *dňa 26. 05. 2004 – vytýčený termín pojednávania na deň 29. 06. 2004,*
- *dňa 26. 05. 2004 na pojednávaní zo strany navrhovateľa bol podaný návrh na pripustenie ďalšieho účastníka do konania, z tohto dôvodu bol termín odročený na deň 07. 09. 2004,*
- *dňa 31. 08. 2004 z dôvodu podania navrhovateľa zo dňa 12. 7. 2004 bol termín preložený na deň 08. 10. 2004,*
- *dňa 08. 09. 2004 podanie odporcu v I rade – žiadosť o vytýčenie nového termínu,*
- *dňa 08. 09. 2004 pripustenie nového účastníka do konania a vo zvyšku návrh zamietnutý (č. l. 260),*
- *dňa 20. 09. 2004 – podanie odvolania (č. l. 263),*
- *dňa 21. 09. 2004 – podanie opravného odvolania,*
- *dňa 21. 09. 2004 – Okresný súd Bratislava I, zrušil pojednávanie, stanovené na deň 08. 10. 2004 z dôvodu predloženia spisu s predkladaciou správou Krajského súdu v Bratislave na rozhodnutie o opravnom prostriedku,*
- *spis dňa 21. 09. 2004 predložený Krajskému súdu v Bratislave,*
- *spis vrátený z Krajského súdu v Bratislave dňa 17. 05. 2005 s vydaným uznesením zo dňa 28. 04. 2005,*
- *dňa 18. 05. 2005 pokyn spisovej kancelárii na doručenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave účastníkom konania,*

- *dňa 06. 09. 2005 – oznámenie vedľajších účastníkov o vstupe do konania zo strany odporcu v 1 rade (č. l. 320),*
- *dňa 03. 01. 2006 – uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. 26 Cb 92/98 o zastavení konania voči odporcovi v 2. rade. Vytýčený termín pojednávania na deň 10. 02. 2006,*
- *dňa 06. 02. 2006 doručenie úpravy žalobného návrhu na začatie konania (č. l. 329),*
- *dňa 09. 02. 2006 úradný záznam (č. l. 340) – oznámenie zástupcu navrhovateľa o jeho predpoklade, že kolízia mu znemožní účasť na pojednávaní, ako aj navrhovateľovi, preto žiadal odročenie pojednávania,*
- *z dôvodu neúčasti navrhovateľa na pojednávaní dňa 10. 02. 2006 bol termín pojednávania odročený na deň 21. 03. 2006,*
- *konanie zo dňa 21. 03. 2006 bolo z dôvodu časového rozpätia (9.00 - 11.35) odročené na termín 25. 04. 2006 (č. l. 358-361),*
- *z dôvodu podania odvolania navrhovateľom dňa 03. 04. 2006 bol termín pojednávania zrušený, (č. l. 369) a spis bol predložený na Krajský súd v Bratislave dňa 07. 04. 2006 (č. l. 365),*
- *dňa 13. 07. 2006 bol spis z Krajského súdu v Bratislave vrátený tunajšiemu súdu s uznesením zo dňa 30. 5. 2006 v ktorom súd zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I a vec vrátil na ďalšie konanie,*
- *dňa 01. 08. 2006 – pokyn spisovej kancelárii na doručenie rozhodnutia uznesenia Krajského súdu v Bratislave, doručanky sa vrátili na Okresný súd Bratislava I dňa 22. 09. 2006,*
- *dňa 08. 09. 2006 zaslaná výzva Okresného súdu Bratislava I na doplnenie údajov v zmysle uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. 3 Cob 109/06, (č. l. 375),*
- *vyjadrenie bolo súdu doručené dňa 21. 09. 2006,*
- *dňa 19. 01. 2007 uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. 26 Cb 92/98 (č. l. 381) o pripustení vedľajších účastníkov do konania,*
- *dňa 05. 02. 2007 – sťažovateľ podal odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19. 01. 2007,*
- *dňa 08. 02. 2007 – pokyn spisovej kancelárii na predloženie spisu Krajskému súdu v Bratislave – spis doručený dňa 14. 02. 2007 (č. l. 385),*

- *dňa 16. 02. 2007 – na Okresný súd Bratislava I doručená žiadosť navrhovateľa o pripustení nového účastníka do konania a žiadosť o zmenu žalobného návrhu zo strany navrhovateľa,*
- *dňa 16. 02. 2007 podanie návrhu na vydanie predbežného opatrenia voči novému účastníkovi zo strany navrhovateľa – zaplatenie súdneho poplatku vo výške 500,- Sk,*
- *dňa 20. 02. 2007 žiadosť Okresného súdu Bratislava I o zapožičanie spisu z Krajského súdu v Bratislave (č. l. 416),*
- *dňa 20. 02. 2007 – výzva Okresného súdu Bratislava I na dopltenie súdneho poplatku (č. l. 417),*
- *dňa 28. 02. 2007 – vyjadrenie navrhovateľa k vyrubenému súdnemu poplatku,*
- *dňa 06. 03. 2007 – uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. 26 Cb 92/98, o pripustení nového účastníka do konania (č. l. 422),*
- *dňa 06. 03. 2007 vrátenie spisu Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní so žiadosťou o rozhodnutie v čo najkratšom čase, (č. l. 426),*
- *dňa 19. 04. 2007 spis vrátený z Krajského súdu v Bratislave s uznesením o opravnom prostriedku (č. l. 396),*
- *zákonnému sudcovi predložený počas dovolenky 27. 04. 2007,*
- *dňa 09. 05. 2007 rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I o zastavení konania vo veci predbežného opatrenia z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku,*
- *dňa 09. 05. 2007 výzva navrhovateľovi na predloženie k návrhu doklady preukazujúce kedy boli skolaudované stavby – administratívne budovy, spomínané v návrhu na zmenu žalobného návrhu, doklady preukazujúce vlastníctvo, spôsob nadobudnutia nakoľko z pôvodného návrhu nevyplýva že sa navrhovateľ domáhal určenia vlastníctva k týmto stavbám (č. l. 299)*
- *dňa 09. 05. 2007 výzva navrhovateľovi a odporcom v 1 až 3 rade na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu žalobného návrhu (č. l. 400-402).“.*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov... a práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom... v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 26 Cb 92/98 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 27 Cb 617/96).

Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd vychádza zo svojej stabilnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (I. ÚS 10/98, II. ÚS 210/03).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú 1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, 2) správania účastníka konania a 3) postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 26 Cb 92/98 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 27 Cb 617/96) ide o návrh sťažovateľa o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam. Ústavný súd konštatoval, že návrhy tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto ich

z právneho hľadiska nemožno považovať za zložité. Z hľadiska potreby zisťovania skutkového stavu a dokazovania sa však konanie okresného súdu stalo zložitým a časovo náročnejším. Žiadna právna ani faktická zložitosť veci však nemôže ospravedlniť skutočnosť, že okresný súd ani po viac ako desiatich rokoch nerozhodol vo veci samej.

2. Ďalším kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietahov v konaní sp. zn. 26 Cb 92/98 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 27 Cb 617/96), bolo správanie sťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania. Sťažovateľ využíval všetky procesné prostriedky, ktoré mal ako účastník konania k dispozícii (návrhy na vydanie predbežného opatrenia, opravné prostriedky proti procesným uzneseniam okresného súdu, čiastočné späťvzatie a zmeny žalobného návrhu, návrhy na pripustenie vstupu ďalších účastníkov), a včas reagoval na výzvy okresného súdu. Sťažovateľ opakovane navrhoval zmenu v účastníkoch konania a menil aj žalobný návrh. Tým, že sám sa viackrát nezúčastnil na pojednávaní, resp. svoju neúčasť ospravedlnil, ako aj opakovanými zmenami žalobného návrhu a návrhu na pripustenie vstupu ďalších účastníkov do konania podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ svojím konaním čiastočne prispel k celkovej dĺžke konania, ktorú namieta.

3. Tretím kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným prietahom v označenom súdnom konaní, bol postup okresného súdu.

Ústavný súd vyhodnotil v rámci doterajšieho konania okresného súdu vo veci sp. zn. 26 Cb 92/98 tieto obdobia:

a) Vec sťažovateľa pôvodne napadla na okresný súd 19. decembra 1996. Po návrhu sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia 10. januára 1997 bola vec postúpená krajskému súdu, ktorý vydal 15. augusta 1997 predbežné opatrenie. O vecnej príslušnosti okresného súdu rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky 27. augusta 1998.

V tomto období (1997 až 1998) všeobecné súdy konali a rozhodovali o vecnej príslušnosti súdu, pričom sa potvrdila vecná príslušnosť okresného súdu.

b) Okresný súd po určení vecnej príslušnosti nariadil prvé pojednávanie vo veci na 8. január 1999, ktoré sa však neuskutočnilo. Počas roku 1999 ďalej konal o opakovaných návrhoch sťažovateľa na nariadenie predbežného opatrenia. Od novembra roku 1999 do novembra 2000 konal o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu krajský súd. Od 21. mája 2001 okresný súd vykonával procesné úkony súvisiace s prípravou a nariadením pojednávania vo veci samej, do konca roku 2002 sa však žiadne pojednávanie neuskutočnilo. Z uvedených dôvodov ústavný súd hodnotil predovšetkým obdobie od mája 2001 do konca roku 2002 (t. j. viac ako jeden a pol roka) ako také, v ktorom okresný súd konal neefektívne a so zbytočnými priet'ahmi v konaní.

c) Okresný súd bol ďalej v období od 9. januára 2003 do 26. mája 2004 (t. j. viac ako 16 mesiacov) vo veci nečinný. Personálne zmeny na okresnom súde, zmena zákonného sudcu v predmetnej veci a s tým späté obdobie nečinnosti nemôžu ísť na vrub sťažovateľa a uplatňovania jeho základného práva na konanie okresného súdu bez zbytočných priet'ahov.

d) V období od 26. mája 2004 okresný súd nariadil a uskutočnil pojednávanie 29. júna 2004, ktoré odročil na 7., resp. 8. september 2004, ako aj jediné meritórne pojednávanie v doterajšom priebehu konania – 21. marca 2006. Okrem toho okresný súd rozhodoval o pripustení ďalších účastníkov do konania, o zmene žalobného návrhu sťažovateľa, o súdnom poplatku a o návrhu na predbežné opatrenie (január až máj 2007). Jeho postup však ani v období uvedených troch rokov (máj 2004 až máj 2007), napriek obdobiam, keď sa spis nachádzal na krajskom súde v rámci rozhodovania o opravných prostriedkoch proti procesným uzneseniam, zásadne nesmeroval k ukončeniu dokazovania a k rozhodnutiu vo veci samej.

Ústavný súd so zreteľom na všetky uvedené skutočnosti rozhodol, že konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 26 Cb 92/98 ani po období viac ako desať rokov od podania návrhu nie je právoplatne skončené, stále sa nachádza v štádiu riešenia základných procesných otázok a dokazovania. Celý priebeh doterajšieho konania je poznačený málo efektívnou činnosťou okresného súdu, ktorý nevyužil svoje prostriedky na urýchlenie

konania. Pretože postup okresného súdu efektívne nevedol k rozhodnutiu vo veci samej a k nastoleniu stavu právnej istoty sťažovateľa a je poznačený aj určitým obdobím nečinnosti, ústavný súd rozhodol, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 26 Cb 92/98 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Pretože ústavný súd rozhodol, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde okresnému súdu, aby vo veci sp. zn. 26 Cb 92/98 ďalej konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 1 000 000 Sk, pričom v odôvodnení sťažnosti okrem iného uviedol: „... *Dôvodom je skutočnosť, že vplyvom bezdôvodných prietáhov v súdnom konaní došlo k situácii, že sťažovateľ bol zbavený vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktorých hodnota je niekoľko desiatok možno sto miliónov Sk.*

Len pri priemernom nájme (nehnutelnosť v centre B. mala viac ako 3 500 m2 podlahových plôch) 2000,- Sk m2, za dobu od podania žaloby 19. 12. 1996, žalobca ako

sťažovateľ bol ukrátený o viac ako 50 Mil. Sk. V danej veci je treba podotknúť, že pri zákonom rozhodnutí súdu, nehnuteľnosť nie je schopná prevádzky a pre uvedenie do užívania bude treba vynaložiť (dnes) viac ako 50 – 60 Mil. Sk.

Od podania žalobného návrhu uplynulo viac ako desať rokov...

Z dôvodu bezdôvodných prietáhov, poškodenia zdravia, žiadame finančné zadosťučinenie v čiastke 1.000 000,- Sk.“.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocitovanej v dôsledku zbytočných prietáhov.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prietáhov, je toho názoru, že porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto právomoci. Preto považoval za potrebné rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na celkovú dobu nečinnosti okresného súdu v konaní vo veci sp. zn. 26 Cb 92/98, berúc do úvahy skutočnosť, že sťažovateľ sa o doterajšiu dĺžku konania čiastočne pričínil, a zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu vrátane pozície sťažovateľa sprevádzanej pocitom neistoty, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 30 000 Sk sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľa si v podaní doručenom 23. februára 2007 uplatnil nárok na náhradu trov 7 492 Sk za dva úkony právnej služby a režijný paušál vrátane dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“).

Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie vo veci samej) vykonaný v roku 2007 je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2006 v sume 17 822 Sk, t. j. náhrada za jeden úkon je 2 970 Sk plus 178 Sk režijný paušál.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume 5 940 Sk, a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) a k tomu dvakrát náhradu režijného paušálu spolu 356 Sk. Keďže advokát je platcom DPH uvedená suma bola zvýšená o 19 % DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a podľa § 27 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH boli priznané v celkovej sume 7 492,20 Sk.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júna 2007